

LA 3a DECLINACIÓ.

Substantius de tema en vocal (parisil·làbics).

	SINGULAR		PLURAL	
	masc/fem	neutre	masc/fem	neutre
N	-es/-is/-er	-e	-es	-ia
V	-es/-is/-er	-e	-es	-ia
A	-em	-e	-es	-ia
G	-is		-ium	
D	-i		-ibus	
Ab	-e	-i	-ibus	

Els **substantius parisil·làbics** (amb el mateix nombre de síl·labes al nominatiu i genitiu -com *hostis, hostis*-) **són de tema en vocal -i**.

Usen la terminació **-ium en G plural i -ia en el N/V/A neutre plural**. Els **neutres**, a més, usen la **desinència -i per Ab singular**.

Els substantius **masculins i femenins** presenten tres possibilitats en el **nominatiu singular**: **-es, -is, -er** (*navis, navis / proles, proles / imber, imbris*). Els **neutres** sempre usen desinència **-e en els tres primers casos singulars** (*mare, maris*).

Substantius mixtos.

Són aquells substantius que barregen característiques dels temes en consonant i vocal.

N'hi ha dos tipus:

1. Substantius que, tot i presentar antigament la vocal -i- en el nominatiu singular, amb el temps la van perdre a causa d'una influència analògica dels temes en consonant (*urb(i)s > urbs*).

Pel seu enunciat semblen temes en consonant perquè presenten diferent nombre de síl·labes entre nominatiu i genitiu singular, però fan el **genitiu plural en -ium**.

Pertanyen a aquest grup tots aquells mots, **masculins o femenins, en què la vocal -i- del genitiu va precedida de dues consonants** (*pons, pontis / arx, arcis...*).

També s'inclouen en aquest grup una sèrie de mots **neutres el nominatiu dels quals acaba en -al i -ar**, provinents de -ali, -ari (*animal(i), animalis / exemplar(i), exemplaris...*). Aquests substantius fan el **N/V/Ac sg acabat en -al/-ar; l'Ab sg -i; N/V/Ac pl -ia i el G pl -ium**.

2. Paraules que, tot i ser parisil·làbiques, antigament eren temes en consonant i, per tant, presenten un **genitiu plural en -um**.

Es tracta d'una sèrie de substantius que fan referència als membres de la família:

pater, patris / frater, fratris / mater, matris / senex, senis / canis, canis / iuuenis, iuuenis

Irregulars.

	uis, uis (força)	
	SG	PL
N	uis	uires
V	-	-
A	uim	uires
G	uis	uirium
D	-	uiribus
Ab	ui	uiribus

	Iuppiter, Iouis
N	Iuppiter
V	Iuppiter
A	Iouem
G	Iouis
D	Ioui
Ab	Ioue